

Către: Valeriu MUDUC,
Președintele Comisiei mediu, climă și tranziție verde

Mariana CUȘNIR,
Vicepreședinta Comisiei mediu, climă și tranziție verde

Grigore STRATULAT,
Secretar de stat, Ministerul Mediului

Nr. 46 din 12.05.2025

Ref.: Propuneri de modificare a Legii nr. 1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului

Stimați Domni,
Stimată Doamnă,

Vă salutăm din numele Camerei Americane de Comerț din Moldova (în continuare „AmCham Moldova”).

Vă mulțumim pentru organizarea ședinței din data de 18 aprilie 2025, la Ministerul Mediului și a ședinței din 23 aprilie 2025, la Parlament. Apreciam deschiderea și efortul Dvs. în soluționarea impedimentelor și provocările cu care se confruntă mediul de afaceri în aplicarea prevederilor Legea nr. 1540/1998 privind taxa pentru poluarea mediului și a implementării Responsabilității Extinse a Producătorului (REP).

În redacția actuală, unele prevederi din Legea nr. 1540/1998 generează o povară financiară dublă asupra unor agenți economici, fapt care afectează condițiile de concurență loială pentru toți agenții economici care efectuează importuri de mărfuri/produse reglementate de această lege.

Până la implementarea noii legi privind plata pentru poluarea mediului, considerăm că sunt necesare intervenții urgente pentru remedierea efectelor financiare semnificative asupra agenților economici, astfel că, intervenim în adresa Dvs. cu următoarele propuneri și comentarii privind îmbunătățirea cadrului normativ în domeniul taxei pentru poluarea mediului și implementării mecanismului REP.

I. Potrivit art. 3 din Legea nr. 1540/1998, *ambalajul de desfacere* este obiectul conceput sau proiectat pentru a fi umplut în punctele de vânzare, precum și obiect de unică folosință umplut sau conceput astfel încât să fie umplut în punctele de desfacere.

Conform art. 11 alin (3) lit. c) din aceeași lege, pentru producătorii care plasează pe piață ambalajele prevăzute la alin. (2) lit. c), obligația privind taxa pentru poluarea mediului survine la data plasării pe piață a ambalajelor de desfacere.

În anexa nr. 1 la Regulamentul privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2020, sunt specificate câteva exemple ilustrative ale ambalajelor de desfacere. Totuși, în practică, varietatea ambalajelor utilizate este mult mai vastă, iar în lipsa unor criterii sau liste exhaustive, determinarea caracterului de desfacere al unui ambalaj este deseori lăsată la interpretarea operatorilor economici (care

aplică tratamente fiscale diferite) și reprezentanților Serviciului Fiscal de Stat (care pot avea abordări divergente în cadrul controalelor).

Această lipsă de claritate generează incertitudine fiscală și tratament inegal în rândul contribuabililor, mai ales în cazul produselor încadrate la aceeași poziție tarifară, dar utilizate în moduri diferite (ex. caserolele, care pot fi considerate ambalaj de desfacere sau nu, în funcție de contextul comercial și interpretarea subiectivă a autorităților).

Pentru a elimina aceste divergențe de interpretare și a asigura o aplicare unitară și predictibilă a reglementărilor, solicităm respectuos:

- elaborarea unei liste exhaustive a ambalajelor considerate ambalaje de desfacere, sau, în alternativă,
- definirea unor criterii clare și operaționale pentru clasificarea unui ambalaj drept „de desfacere”, care să poată fi aplicate uniform de către contribuabili și autoritățile fiscale, sau, în alternativă,
- modificarea art. 11 alin. (3) lit. a), astfel ca, și pentru importatori, obligația privind taxa pentru poluarea mediului să survină la momentul plasării pe piață, atunci când ambalajul va fi umplut la punctul de comercializare, și nu la import. Această abordare ar elimina mai multe probleme, cum ar fi: incertitudinea legată de utilizarea finală a ambalajului, modificările acestuia pe parcursul ciclului de viață, multiplele reutilizări până la umplerea finală sau retururile de ambalaj.

În acest context, ambalajul își va îndeplini funcția de ambalaj doar în momentul în care este folosit conform destinației sale de comercializare. De asemenea, în conformitate cu Directiva 94/62/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 decembrie 1994, referitoare la ambalaje și deșeurile de ambalaje (care constituie baza HG nr. 561/2020), la articolul 3 alin. (1) precizează că:

„Ambalajul” constă exclusiv din:

- (a) ambalaj de vânzare sau ambalaj primar, adică ambalajul conceput pentru a constitui o unitate de vânzare pentru un utilizator sau consumator final la punctul de achiziție;
- (b) ambalaj grupat sau ambalaj secundar, adică ambalajul conceput pentru a constitui la punctul de achiziție o grupare a unui anumit număr de unități de vânzare, indiferent dacă acestea sunt vândute ca atare consumatorului sau utilizatorului final sau dacă servesc numai ca mijloc de umplere a rafturilor în punctul de vânzare; acesta poate fi înlăturat din produs fără a-i afecta caracteristicile;
- (c) ambalaj pentru transport sau ambalaj terțiar, adică ambalajul conceput pentru a înlesni manevrarea și transportul unui număr de unități de vânzare sau ambalaje grupate pentru a preveni manevrarea fizică și pagubele datorate transportului. Ambalajul pentru transport nu include containerele rutiere, feroviare, navale sau aeriene.

Astfel, Directiva clarifică faptul că există doar trei tipuri de ambalaje, reglementând în mod similar ambalajele primare sau de vânzare, fără a face distincții suplimentare pentru ambalaje de desfacere. Aceasta este o temă abordată constant pe parcursul directivei și în anexa III, care nu identifică un tip distinct de ambalaj dedicat exclusiv procesului de desfacere.

II. Potrivit art. 11 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 1540/1998 privind taxa pentru poluarea mediului, subiecții obligați la plata taxei pentru mărfurile care, în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului sunt persoanele juridice și persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, și anume: producătorii și importatorii mărfurilor incluse în Anexa nr. 8. Conform alin. (2) lit. a), această anexă include acele mărfuri care generează poluare în procesul utilizării, iar cota taxei este stabilită în mod expres pentru fiecare categorie, conform alin. (4) pct. 1).

Astfel, prin coroborarea prevederilor legale, rezultă că obligația privind achitarea taxei pentru poluarea mediului apare la momentul importului sau plasării pe piață a produselor menționate în Anexa nr. 8.

În practică însă, o serie de produse incluse în această anexă sunt deja reglementate prin mecanismul Responsabilității Extinse a Producătorului (REP), în baza căruia agenții economici contribuie financiar la sisteme colective autorizate, care preiau responsabilitatea de colectare, reciclare și valorificare a deșeurilor aferente acestor produse.

Cu titlu de exemplu, pozițiile tarifare 3920, 3919, 3921, aferente foliilor, peliculelor și plăcilor din materiale plastice, sunt utilizate preponderent ca materie primă pentru ambalaje și se regăsesc în fluxul de ambalaje reglementat prin REP. Pentru acestea, agenții economici achită atât taxa pentru poluarea mediului la momentul importului, cât și contribuția financiară către sistemul colectiv (așa-numita „taxă verde”).

Situații similare sunt întâlnite și în cazul echipamentelor electrice și electronice, anvelopelor sau uleiurilor, care sunt, de asemenea, incluse în fluxuri de produse gestionate prin REP. În toate aceste cazuri, obligațiile de protecție a mediului sunt deja realizate prin activitatea sistemelor colective, care asigură valorificarea și prevenirea poluării.

În acest context, solicităm respectuos excluderea din Anexa nr. 8 a tuturor produselor care fac deja obiectul responsabilității extinse a producătorului, întrucât aplicarea cumulativă a taxei pentru poluarea mediului și a contribuției REP generează o dublă povară financiară nejustificată asupra agenților economici, contrar principiului proporționalității și al stimulării conformării voluntare.

Totodată, precizăm că scopul taxei – protecția mediului prin reducerea impactului generat de respectivele produse – este deja atins prin implementarea și funcționarea eficientă a sistemelor colective REP, care asigură trasabilitatea, colectarea și valorificarea deșeurilor rezultate.

III. Potrivit art. 11 alin. (6) lit. d) din Legea nr. 1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului, **mărfurile și ambalajele destinate exportului beneficiază de scutire de la plata taxei pentru poluarea mediului.**

Totuși, în practică, la momentul importului, agentul economic **nu are posibilitatea de a determina cu exactitate cantitatea de mărfuri și ambalaje care va fi ulterior destinată exportului**. În lipsa unui mecanism distinct de declarare sau amânare, întregul volum importat este tratat ca fiind destinat pieței interne, ceea ce determină aplicarea imediată a obligațiilor fiscale. Astfel, agentul economic este obligat:

- să raporteze întreaga cantitate către sistemul colectiv și Serviciul Fiscal de Stat (prin POLMED25), în conformitate cu termenele și condițiile legale și contractuale;
- să achite taxa pentru poluarea mediului pentru întreaga cantitate importată;
- să achite tariful de gestiune către sistemul colectiv de preluare a obligațiilor în cadrul responsabilității extinse a producătorului (REP).

Este important de menționat că, în conformitate cu art. 5 pct. (60) din Codul vamal, în asemenea situații, regimul vamal de import (punerea în liberă circulație) este singura opțiune aplicabilă pentru introducerea acestor mărfuri pe teritoriul Republicii Moldova. Prin urmare, nu există un cadru procedural care să permită diferențierea mărfurilor ce urmează a fi exportate la o dată ulterioară.

În consecință, dacă o parte din aceste produse sau ambalaje este utilizată pentru ambalarea bunurilor exportate în anii următori, sumele achitate anterior – atât taxa pentru poluarea mediului, cât și tariful de gestiune – nu mai pot fi recuperate, deși legea prevede clar scutirea în cazul exportului.

Această situație generează un tratament fiscal inechitabil și o dublă povară financiară asupra agenților economici activi în comerțul internațional, contrar principiului proporționalității și al stimulării conformării voluntare.

Pentru a asigura o aplicare corectă și echitabilă a legislației, propunem:

1. **Completarea art. 11 alin. (6) lit. d) cu textul „și/sau exportate” după cum urmează:**
„d) mărfurile și ambalajele destinate exportului și/sau exportate”;
2. **Instituirea unui mecanism clar de regularizare a taxei pentru poluarea mediului**, care să permită recuperarea sumelor achitate sau scutirea pentru mărfurile și ambalajele ulterior exportate; sau
3. **Introducerea posibilității de plată condiționată a taxei pentru poluarea mediului**, în cazul în care se face dovada unei destinații potențiale pentru export.

Suntem convinși că aceste ajustări punctuale pot fi realizate într-un interval rezonabil de timp și cu beneficii directe atât pentru mediu, cât și pentru conformarea fiscală și competitivitatea economică.

Vă mulțumim pentru atenția acordată și rămânem la dispoziția Dumneavoastră pentru consultări suplimentare.

Vă rog să îl considerați pe Vasile Stepanuc, Policy Manager (vasilestepanuc@amcham.md) în calitate de persoană de contact din partea AmCham Moldova pentru ulterioara interacțiune la acest subiect.

Cu respect,

Mila Malairău,

Director Executiv

Camera de Comerț Americană din Moldova